

SZAKRALITÁS A KORTÁRS ZOMÁNCMŰVÉSZETBEN

Művészeti csoportok kiállításai

KARÁCSONYI TÁRLAT XV. – Válogatás a Tűzzománcművészek Magyar Társasága művészeinek alkotásaiból és a Kecskeméti Katona József Múzeum Képzőművészeti Gyűjteményéből

Megnyitó: 2016. november 30., szerda, 18 óra

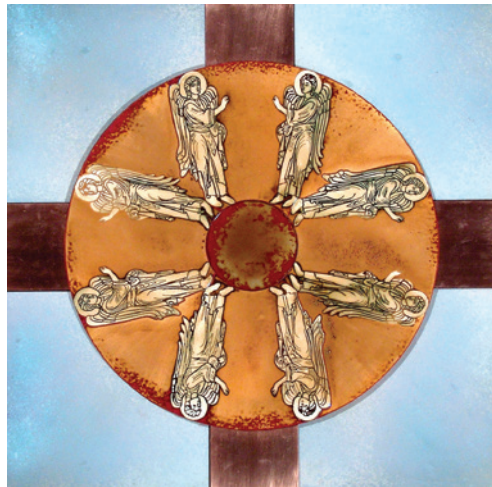
Megnyitja: ifj. Gyergyádesz László művészettörténész

A kiállítás kurátora: ifj. Gyergyádesz László művészettörténész, a Kecskeméti Katona József Múzeum Képzőművészeti Gyűjtemény vezetője, és a Tűzzománcművészek Magyar Társasága elnöke

Kiállító művészek: Bábás Erika • Balanyi Károly • Báron László† • Czóbel Marianna • Elekes Gyula • Fabók Gyula† • H. Barakonyi Klára • Hévízi Éva • Hollósy Katalin • Kalmárné Horóczy Margit • Koszta Zsófia • Makrai Zsuzsa • Morelli Edit • Ötvös Nagy Ferenc • Papp György • Rácz Gábor • Rudó Anna • Blaise Simon Balázs • Sisa József • Sor Júlia • Strohner József • Tóth Szvetlána • Turi Endre

2016. november 30–december 20.

Bábás Erika: „Mert az ő anyáivalnak parancsolt felőled, hogy őrizzenek téged minden utadban.” (Zsolt 103,20), 2013, zománcozott vörösréz, 66 x 66 cm

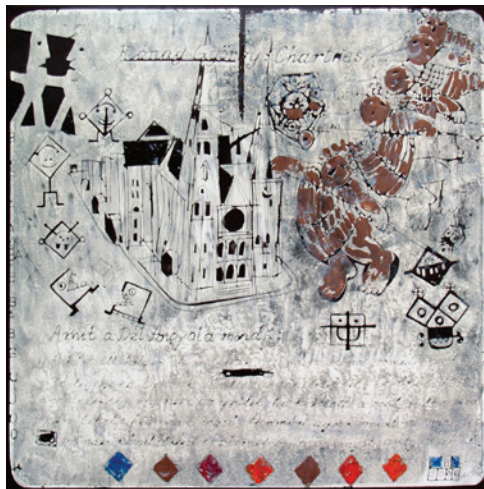
Koszta Zsófia: *Csillagos angyal*, 2012, zománcozott acéllemez, 29 x 29 cm

„Mi már nem nagyon tudunk szentképeket festeni” – fogalmazta meg Szemadám György meglehetősen leegyszerűsítve a 20–21. századi művészek keresztény ikonográfiával és a szakrális művészettel kapcsolatos problémakör lényegét. Ezen belül a legfontosabb tényező talán az, hogy a keresztény ikonográfia igazán csak akkor működik jól, ha a progresszív művészet és művészek, illetve a nézők, a befogadók egy platformon vannak, „egy nyelven beszélnek”. Erre azonban olyan szinten, mint például az e téren csúcspontnak tekinthető 15. században létezett, már nincs esélyünk. Ennek ellenére napjainkban is vannak törekvések e terület újraélesztésére. Ennek egyik központja ma a Kecskemét, a szecessziós Cifrapalota, ahol 2002-ben indítottuk el a Kortárs Keresztény Ikonográfiai Biennálét. A sorozat első nyolc tematikus kiállításán, összesen 980 alkotást került bemutatásra a kecskeméti Cifrapalotában, ami jól mutatja, hogy mennyire hiányzott egy ilyen sorozat a magyarországi kiállítási palettáról. (Ráadásul még a közönség is szívesen látogatta / látogatja.) Sajnos, azt még messze nem állíthatjuk, hogy a kiállítás-sorozatok által lefedett területen a legtöbb olyan probléma megoldódott volna, amelyek jelentős részben még mindig a II. világháborút követő időszak diktálta mesterséges ideológiai elfojtás

következményeinek tekinthetőek. Hasonlóképpen naivítás lenne a részünkről, ha nem látnánk azt a jelentős – ráadásul sokak által ideologikusan is erőltetett – összeütközést, mely a keresztény ikonográfia és rokon területei, illetve a 20-21. századi, aktuálisan kortárs művészet között zajlott / zajlik. A probléma már csak azért is különösen jelentős, mert bő másfél évezredig a keresztény ikonográfia az európai művészet lényegi alapjai közé tartozott.

A biennálék anyagát rögzítő katalógusok mellett különösen fontos az a másfél évtizede folyó módszeres gyűjtői tevékenység, melynek eredményeként a Kecskeméti Katona József Múzeum képzőművészeti gyűjteményén belül létrehoztunk egy, a nem egyházi fenntartású magyarországi múzeumokban ma még egyedülállónak tekinthető, speciális gyűjteményi egységet. A 2016-ban már 400 darabot meghaladó kollekciónak már számos válogatást mutattunk be (pl. Eger, Zsinagóga Galéria; Klebelsberg Kultúrúria; Pécsi Galéria; Budapest, Szent István Bazilika lovagterme). Gyarapítási keret hiányában a fő módszer kezdetektől a művészek rábeszélése, meggyőzése, hogy ajándékozzák a kecskeméti múzeum és a jövődő számára a műveiket. A gyűjtemény összetétele, minősége tehát

Báron László: *Chartres* (Rónay György versére), 2006, zománcszobrot acéllemez, 60x60 cm

H. Barakonyi Klára: *Úrasztala*, 2006, rekeszzománcozott vörösrézlemez, fa, 65 × 65 × 3 cm (zománcozott betét: 47 × 47 cm), külön asztalláb, faragott, polírozott díófa (53 × 40 × 57 cm)

alapvetően az alkotók jóindulatától és az egyes biennálék témájától függ, éppen ezért, amikor az lehetséges volt, igyekeztünk kihasználni a Nemzeti Kulturális Alap által kiírt műtárgyvásárlási pályázatokat is.

A Vízivárosi Galériában rendezett kiállítás lesz az első, ahol egy műfaj kiemelve, illetve az adott területet képviselő művészeti társasággal együtt mutatkozunk be. Természetesen a művészek és a kurátor személye megkönnyítette ezt a kapcsolatot. A kecskeméti székhelyű Tűzzománcművészek Magyar Társasága tagjainak többsége a legprogresszívabb elképzelést, az alapvetően a képzőművészet felé orientálódókat képviseli. (Ennek ellenére nem tagadjuk meg a műfaj eredendően iparművészeti oldalát, s az azzal kiemelten foglalkozókat sem.) Kortárs zománcművészetünkre a mai napig jellemző az a fajta sokszínűség, amely már a hatvanas években megjelent. Alkotóink ugyanis számos művészeti ág felől érkeztek, azaz közel egyforma eséllyel, de éppen ezért sokféle megközelítésben képesek alkotni ezzel a számukra többnyire új technikával. Természetesen mindehhez hozzátartozik az is, hogy a történeti korok zománcaihoz képest egyrészt kezelhetőbbek,

másrészt jóval szélesebb választékot kínálnak a ma használatos alapanyagok. Emellett egyszerűbbé, pontosabban irányíthatóvá vált az égetési technológia is. A művészek számára a lehetőségek e téren tehát hatványozottan megnöttek, s még mindig bőven vannak tartalékok. Ez a rendkívül gazdag, több ezer éves történeti múlttal rendelkező műfaj tehát gyökeresen átalakulva, reflektálva a 20–21. század bizonyos törvényeket felrúgó törekvéseire (lásd elsősorban: „határterületek”) elkezdte keresni és újonnan kialakítani önmagát. Reményeink szerint az egyesületünk – a nemzetközi és a hazai művészeti mezőnyben egyaránt – ennek az új típusú zománcművészetnek az egyik zászlóvivője marad a későbbiekben is. Fő célunk, hogy a műfaj végre valóban szinkronba kerülhessen a kortárs művészeti törekvésekkel, s a professzionális alkotók képviselte minőség jegyében háttérbe szoríthassa azt a nagyszámú dilettánst, akik tevékenységükkel megcsúfolják ezt az ősi anyagot, technikát.

ifj. Gyergyádesz László

Czóbel Marianna: *Halak, háló*, zománcozott acéllemez, 60 x 30 cm

Balanyi Károly: *Harmadnapra*, 2015, acél, festett, szitázott zománc, 165 x 80 cm

Hévízi Éva: *Kapu (részlet)*, 2008, zománcozott acél, domborított és zománcozott vörösréz applikáció, 40 x 90 cm

Blaise Simon Balázs: *Szerzetes I*, 2000, fa, bronz, zománcozott vörösréz, 48 x 38,5 cm

Turi Endre: *Veronika kenődje*, 2011, zománcozott vörösréz, 40 x 33 cm

Ötvös Nagy Ferenc: *Szent Naum asztali kereszt*, 2014, aranyozott sárgaréz ötvözet, forrasztott, áttört zománc, festett miniatúra, filigrán, magasság: 55 cm

Rácz Gábor: *Genézis*, 2005, zománcozott vörösréz, 140 x 65 cm

Papp György: *Számvetés „Nem csak kenyérről él az ember” (Mt 4, 4-5)*, domborított és zománcozott vörösréz, 62 x 95 cm

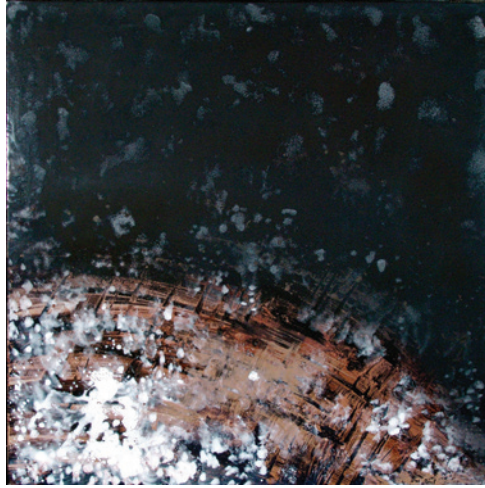
Elek Gyula: Szent Márton köpenye, 2016, zománczott vörösréz,
30x41 cm

Tóth Szvetlána: Isten vigyáz ránk, 2014, zománczott acél, 40x50 cm

Turi Endre: *Golgota*, 2005, zománcozott acél, 160×150 cm

Sor Júlia: *Az ötödik lovas – Az üvegházhatás*, 2005, zománcozott acél, 80×80 cm

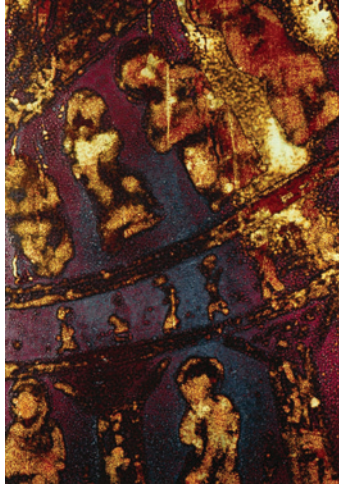
Strohnér József: *Hítvalló*, 2001, acél, nemes zománc, lüszter, 100×48 cm

Hollósy Katalin: Isten gondviselése (Mt 6, 25-34), 2008, zománcozott acéllemez, 45x95 cm

Rudó Anna: Oltárkereszt, 2004, aranyozott vörösréz, hegykristály rekeszománc, magasság: 25 cm

Morelli Edit: *Királyság kora (részlet)*, 1999, fa, zománcozott vörösréz, 80×45 cm

H. Barakonyi Klára: *Tékozló fiú*, 2008, acél, domborított és rekesz-zománcozott vörösréz, 42×42 cm

Fábók Gyula: *Golgota II.*, 1983, zománcozott acéllemez, 20×15 cm

Sisa József: *Passió III.*, 2015, aranyozott vörösréz, rekeszománc,
15,5 x 15,5 cm

Makrai Zsuzsa: *Korpusz I.*, 2000, fa, zománcozott vörösréz, 34 x 20 x 5 cm

Kalmárné Horóczy Margit: *Kereszten II.*, 1996, zománcozott vörösréz,
25 x 16 cm